

Hidrometeorološke razmere in stanje vodnih zalog v Sloveniji

16. april 2020

Meteorološke razmere

Pomanjkanje padavin je zaznamovalo prve tri mesece letošnjega leta. Zadnjič, ko so bila namreč tla dlje dobro preskrbljena z vodo je bilo decembra 2019, ko smo po vsej Sloveniji izmerili tudi nadpovprečno količino padavin. Čas med božičem (24. 12.) in veliko nočjo (12. 4.) pa bi lahko opisali kot sušno podlago za nastop pomladi. V tem času so bila le tri krajša obdobja z dežjem in sicer konec januarja, na prehodu iz februarja v marec in v zadnji dekadi marca. Celokupno je v času med 1. 1. in 12. 4. padlo bistveno manj padavin od običajnih: v osrednji Sloveniji, na Notranjskem in severozahodu države 50-60%, na severovzhodu, Celjskem in Koroškem 38-50%, na jugovzhodu, v Cerkljah ob Krki in Portorožu 27-35%.

Vse skozi to obdobje pa je bilo opaziti različno dinamiko padavin med zahodno polovico (osrednja; Notranjska; Gorenjska; celotna Primorska) in vzhodno polovico Slovenije (jugovzhod; celoten severovzhod). Najslabše stanje je na obalnem območju in v jugovzhodni Sloveniji, kjer je padla samo ena tretjina običajne količine padavin. Po sušnosti zlasti izstopa marec. Obenem so bili dnevi med posameznimi obdobji dežja izrazito topli, marca in aprila tudi precej vetrovni, zato je bilo vseskozi prisotno močno izhlapevanje. V povprečju zadnjih 30 dni se je količina dnevno izhlapele vode gibala med 2-3 mm na vzhodu in v Ratečah, in med 3-4 mm na zahodu, kar v zadnjem mesecu dni skupno nanese med 60-90 mm izhlapele vode.

Stanje vodne bilance površinskega sloja tal

Vremenske razmere so povzročile, da je še posebno izsušen površinski sloj tal. To smo opazili na travnikih, kjer je bila travna ruša porjavela in zato je kljub toplemu vremenu okrnjena razrast trave za prvi odkos. Prav tako je bilo pomanjkanje vode opaziti na posevkih ozimnih žit kot tudi jarin, ki so slabo klile. Onemogočeno je bilo tudi dognojevanje. Močno so izsušena tudi tla in podrast v gozdovih. Zaradi tega je bila do zadnjega dežja, ki je nastopil 14. 4., prisotna visoka požarna ogroženost naravnega okolja. Tla je še dodatno izsuševal pogost veter, ki je pospešil izhlapevanje. Prepovedano je bilo kurjenje v naravnem okolju, kar je ponekod onemogočalo zaščito s kurjenjem pred pozebo. Suša je motila tudi razvoj zgodnjih zelenjadnic, tako sadik kot setev, ki jih je bilo potrebno zalivati.

Kratkotrajno obdobje dežja v torek, 14. 4., ni prineslo bistvenega izboljšanja stanja vode v tleh, saj je padlo le okoli 10 do 12 mm padavin v osrednji Sloveniji in hribovitem svetu zahodne in jugovzhodne Slovenije, na severovzhodu sploh ni deževalo. Navlažilo je le površinski sloj tal, kar je le ozelenilo pokrajino. Ob ohladitvi je sicer izhlapevanje manjše, tako da bo v nekaj naslednjih dneh izsuševanje tal nekoliko počasnejše.

Obeti kažejo, da se bo stanje površinske vodne bilance v naslednjem tednu ponovno poslabšalo, saj obilnejšega dežja ni na vidiku. Ocenjujemo pa, da bi le okrog 50 mm zmernega dežja v več zaporednih dnevih stanje izboljšalo.

Stanje vodotokov

V večjem delu države je bila vodnatost rek aprila mala in ustaljena s trendom počasnega zmanjševanja. Beležili smo nizkovodne razmere. Izjema so bile alpske reke s povirji v Julijskih Alpah in reka Mura, ki jih je ob taljenju snega v tem času bogatila snežnica. Te reke so zmerno naraščale, njihova vodnatost je bila srednja in običajna za ta čas.

Vodnatost večine rek je mala, srednjo vodnatost še ohranjajo Mura ter Sava in Soča v zgornjem toku. Posamezni vodotoki v osrednjem delu države imajo sušno vodnatost. Temperatura večine rek je med 6-12 °C, v jutranjih urah je najtoplejša Sava v spodnjem toku s 15 °C. Temperatura rek se bo danes in v prihodnjih dneh poviševala.

Danes (16. 4.) in v prihodnjih dneh bodo hidrološke razmere ostajale ustaljene s trendom počasnega zmanjševanja pretokov rek. Na približno 40 % merilnih mest na slovenskih rekah ta čas beležimo nizkovodno stanje, v začetku prihodnjega tedna pa se bo ta delež povečal na 50 %.

Stanje podzemnih voda

Podzemne vode upadajo povsod po državi, kar je posledica dolgotrajnega večmesečnega primanjkljaja obnavljanja vodonosnikov z infiltracijo padavin in porabe vode za rast rastlin. Gladine podzemne vode, ki so nižje od običajnih, v tem času spremljamo na celotnem območju prodno peščenih vodonosnikov Savinjske kotline in Dravskega polja ter v večjih delih Murskega polja, Apaškega polja in doline Kamniške Bistrice. Zelo nizke gladine podzemne vode, ki sicer še niso dosegle ekstremno nizkih vrednosti, v tem času beležimo na zahodnem delu vodonosnika Dravskega polja, na severozahodnem in jugovzhodnem delu vodonosnika spodnje Savinjske doline in na jugu vodonosnika doline Kamniške Bistrice. V kraških vodonosnikih prevladuje normalno količinsko stanje podzemne vode, izjeme so vodonosniki v prispevnih zaledjih izvirov Veliki Obrh, Ljubljani in Krka, kjer v tem času spremljamo nižje stanje od običajnega.

Ob napovedanih padavinah ob koncu tedna pričakujemo kratkotrajno prekinitev trenda zmanjševanja gladin podzemne vode predvsem v plitvih vodonosnikih Savinjske, Dravske in Murske kotline, kar pa dolgoročneje ne bo vplivalo na izboljšanje vodnih razmer.

Vremenski obeti – razvoj vremena od 17. do 24. 4.

Naši kraji bodo na obrobju območja visokega zračnega tlaka, v nedeljo nas bo od severovzhoda dosegla in prešla hladna fronta. Za njo bo nekaj dni od vzhoda pritekal hladnejši zrak.

Do vključno sobote, 18. 4., bo sončno in toplo. V nedeljo bo sprva še dokaj sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami. Na Primorskem bo povečini suho vreme. Predvidena količina padavin je okoli 5 mm, krajevno do 10 mm. Od ponedeljka do petka kaže na suho in hladnejše vreme, verjetnost za padavine bo majhna. Pihal bo veter vzhodnih smeri, na Primorskem burja.